

lysnings, nu medgaaer flere Penge til Velhø-
ningen; imidlertid er dette ikke en Sag af en
saadan Vigtighed, at jeg skal opholde mig videre
derved.

I det Dieblis Tale er om Industrien i
Fængsel, da er Spørgsmaalet, at Staten ikke
lader for meget ved denne Industri, og jeg
troer, at alle de Skridt, som i den Henseende
ere gjorte, ere Forbedringer; jeg troer, at vor
Fængselsindustri nu staaer paa et saa udbillet
Standpunkt, at vi virkelig ikke i den Henseende
have Saameget tilbage at gjøre, hverken med
Hensyn til Udbyttet, som denne Industri giver,
eller med Hensyn til Statens Forhold lige-
overfor dem, en Deel af Fangerne's Arbeids-
kraft er udleiet til. — Et andet Hensyn, som
jeg altid har betragtet som et Hovedhensyn,
maa her komme i Betragtning, og det er,
hvortidt det Haandværk, som Fangerne lærer i
Fængslet, er af den Natur og Vælfærdighed, at
det kan sætte ham istand til at forskaffe sig et
selbstændigt Erhverv, naar han kommer ud af
Fængslet; jeg troer, at dette Hensyn er af en saa
overveiende Vigtighed, at man bør tage det frem-
for de fleste andre, hvor Tale er om Fængsels-
forhold; thi Spørgsmaalet dreier sig om at sætte
Fangerne istand til at vende tilbage til det Sam-
fund, hvorfra han er udstødt. I vort hele
Fængselsforhold have vi nemlig en Lakune, og
det er Fangerne's Stilling i det Dieblis, han
kommer ud af Fængslet. Fangerne er i Fæng-
sel, han sukker efter Friheden i de lange Aar,
som han maa hentrælle der, han bevæges af
de heftigste Sindsværlinger i det Dieblis, Fri-
hedstimen nærmer sig, og naar han endelig
træder ud af Fængslet og faaer den saa ivri-
gen eftertragtede Frihed, da møder han som en
Paria i sin Kaste, saa horthviler han af de Be-
dre i Samfundet med Haan og Ringeaagt, af
dem, han ønsker at slutte sig til, mistroes han,
og de, der slutte sig til ham, ere saadanne, der
i den kortest mulige Tid hjælpe ham til at for-
øde de saa Skillingen, som han saa overordent-
lig suurt har erhvervet ved Overarbejde i
Fængslet. Ligesom den Blinde, der bliver
opereret for Stær, ikke kan taale Rysets fulde
Straaler, saaledes kan Fangerne ikke taale Fri-
hedens fulde Benyttelse i det Dieblis, han kom-
mer ud af Fængslet, og det forekommer mig

derfor, at der her mangler et Bindeled. For
ikke at misforstaaes, vil jeg her sige udtale,
at det ingenlunde er min Mening, at Staten
skal etablere et saadant, eller at Staten skulde
danne en saadan Anstalt; nei, det maa aldeles
være overladt til den private Velgjørenhed at
lade en saadan Anstalt træde i Live. Man
har nu havt Fængselsseksfaber, som i den Henseende
have virket heldigt, men de have ogsaa
ofte virket uheldigt. Mange have med stor
Interesse og Iver kastet sig over Fængselsvæ-
senen, have besøgt Fangerne i Fængslet, have
spurgt dem om deres Liv, og hvad der kunde
gjøres for dem; men da de have været aldeles
uljendte med, hvorledes Fangerne bør omgaaes,
og det hele Fængselsvæsen, ere de ofte blevne
duperede af Fangerne og have været en Byrde
for Fængselsbestyrrelsen istedetfor en Hjælp for den.
Derimod er der et Fængselsseksfab, der nu exi-
stere, og fra hvilket vi her i Rigsbagen have
modtaget Beretninger, som synes at virke med
megen Forstand og Menneskekjærlighed i den
Retning; jeg sigter herved til det Fængselsseks-
fab, som har dannet sig paa Widsløsskille.
Jeg troer imidlertid, at dette Fængselsseksfab har
saa ringe Midler, at det af Mangel derpaa
vil være hæmmet i sit menneskekjærlige Værk,
medens jeg suldt erkjender, at man bør yde
det Tak for, hvad det har virket med de smaa
Summer, det har til Naadighed. I England,
som er gaaet foran os i Alt, hvad der angaaer
Fængselsvæsenen, har der allerede i 1805 dan-
net sig Foreninger, som modtog Fangerne i
det Dieblis, de kom ud af Fængslet, som
bragte dem i Arbejdshuse, til Arbejdsher-
rer, som indstode for Fangerne's Opsørelse,
hvis de fravendte Andre Noget, og som
saaledes gradvæis vænnede Fangerne til at
kunne bruge Friheden, saa at de efterhaan-
den erholdt mere og mere Frihed, eftersom de
viste, at de ikke misbrugte den, og saa at de
til Slutningen gif ud af disse Anstalter som
frie, arbejdsdygtige, paalidelige Mænd. I Eng-
land har en Mand, gennemtrængt af den høieste
Grad af Menneskekjærlighed, i sit eget Hus
etableret en saadan Anstalt; han begyndte med
at optage i sit Hus 4 à 5 Fanger, ligesom de
løslodes af Fængslerne; om Morgenens tidlig
mødte han med Fangerne hos Arbejdsher-
rerne,